

Zakres szkolenia przygotowującego do egzaminu na patent Żeglarza Jachtowego zgodny z systemem szkolenia Polskiego Związku Żeglarskiego.

Zakres wiedzy teoretycznej:

1. Przepisy.

1.1 Podstawowe przepisy żeglugowe obowiązujące na wodach śródlądowych odnoszące się do żeglugi jachtowej:

- wybrane definicje,
- zasady ruchu żeglugowego,
- sygnalizacja wzrokowa i dźwiękowa statków,
- sygnały wzywania pomocy,
- znaki żeglugowe,
- uprawnienia do prowadzenia jachtów żaglowych,
- dokumenty jachtu żaglowego,
- ogólne przepisy bezpieczeństwa,
- wypadki i awarie - zasady postępowania,
- przepisy lokalne.

1.2 Elementarne wiadomości o przepisach obowiązujących na wodach morskich oraz przepisy portowe.

1.3 Etykieta jachtowa – zasady zachowania się na jachcie i obyczaje żeglarskie, etykieta flagowa.

1.4 Podstawowe zasady ochrony wodnego środowiska naturalnego.

2. Wiadomości o śródlądowych jachtach żaglowych:

2.1 Rodzaje jachtów śródlądowych, podział ze względu na budowę, osprzęt i eksploatację.

2.2 Nazewnictwo podstawowych części składowych jachtu śródlądowego i jego osprzętu.

2.3 Zasady obsługi silnika jachtowego.

2.4 Zasady obsługi instalacji jachtowych: paliwowej, gazowej, elektrycznej, wodnej.

2.5 Wyposażenie jachtu niezbędne do bezpiecznej żeglugi: ratownicze, przeciwpożarowe, medyczne.

3. Teoria żeglowania.

3.1 Wiatr rzeczywisty i pozorny.

3.2 Kursy jachtu względem wiatru.

3.3 Działanie steru i miecza.

3.4 Siły działające na jacht będący w ruchu.

3.5 Stateczność jachtu.

3.6 Praca żagli.

3.7 Nawietrzność i zawietrzność jachtu.

4. Zasady manewrowania śródlądowym jachtem żaglowym pod żaglami i na silniku.

4.1 Manewry pod żaglami.

4.2 Manewry na silniku.

4.3 Cumowanie i kotwiczenie.

4.4 Kierowanie załogą, komendy żeglarskie.

4.5 Umiejętność planowania i wyboru drogi jachtu.

4.6 Żeglowanie w trudnych warunkach pogodowych.

4.7 Żegluga na rzece.

5. Locja.

5.1 Śródlądowy szlak żeglugowy:

- informacje o korycie rzeki,
- oznakowanie szlaku żeglugowego,
- elementarne informacje o budowlach hydrotechnicznych – śluza, jaz,
- informacje o popularnych polskich szlakach żeglugowych.

5.2 Elementarne wiadomości o nawigacyjnym oznakowaniu wód morskich oraz zaplanowanie krótkiej żeglugi po wodach morskich.

6. Ratownictwo.

6.1 Bezpieczeństwo żeglugi i ratownictwo w żegludze śródlądowej:

- osobiste środki wypornościowe, rodzaje i sposoby posługiwania się nimi,
- inne środki bezpieczeństwa na jachcie śródlądowym,
- przygotowanie jachtu i załogi do żeglugi w trudnych warunkach pogodowych,
- zasady zachowania się po wywrotce jachtu,
- zasady postępowania podczas alarmu „człowiek za burtą”,
- wiadomości o służbach ratowniczych na wodach śródlądowych,
- podstawy pomocy przedmedycznej w najczęściej występujących obrażeniach na jachcie,

- zasady działań ratowniczych w trudnych warunkach pogodowych.

6.2 Podstawowe informacje o ratownictwie na wodach morskich:

- Morska Służba Poszukiwania i Ratownictwa /SAR/, Morskie Ratownicze Centrum Koordynacyjne,
- ratownictwo brzegowe: brzegowe stacje ratownictwa, stacje ratownictwa morskiego,
- sygnałowe środki ratownicze.

7. Meteorologia.

7.1 Podstawowe wiadomości o wiatrach - znajomość skali Beauforta.

7.2 Podstawowa znajomość wybranych zjawisk meteorologicznych.

7.3 Niebezpieczne dla żeglarzy zjawiska meteorologiczne, ich oznaki i sposób postępowania.

7.4 Znajomość meteorologii w zakresie rozumienia komunikatów meteorologicznych i prognoz pogody.

7.5 Umiejętność uzyskiwania prognoz pogody.

Umiejętności praktyczne:

1. Umiejętność wykonywania następujących czynności i zasady bezpieczeństwa ich wykonywania:

- użytkowanie środków ratunkowych,
- poruszanie się po jachcie,
- obsługa żagli,
- obsługa szotów,
- reflowanie żagli,
- obsługa miecza,
- obsługa urządzenia sterowego,
- obsługa silnika przyczepnego lub stacjonarnego,
- obsługa cum, praca cumami,
- obsługa odbijaczy,
- umiejętność pagajowania,
- użytkowanie bosaka i pychu,
- umiejętność balastowania,
- obsługa kotwicy,
- obsługa podstawowych instalacji na jachcie: paliwowej, wodnej, elektrycznej, gazowej,
- takłowanie jachtu, klar jachtu,
- przygotowanie jachtu do wypłynięcia, sprawdzenia stanu technicznego jachtu żaglowego i jego wyposażenia z uwagi na bezpieczeństwo żeglugi,
- przygotowanie jachtu do żeglugi w trudnych warunkach pogodowych,
- poprawny dobór ożaglowania,

- regulacja powierzchni ożaglowania,
- trzymanie kursu,
- regulacja prędkości pod żaglami i na silniku,
- nadawanie prędkości początkowej /bieg do przodu, bieg wsteczny/,
- hamowanie przy pomocy kotwicy,
- cumowanie jachtu,
- obrót lub przesunięcie jachtu przy pomocy, praca cumami,
- kotwiczenie jachtu na otwartym akwenu i przy brzegu.

2. Umiejętność wykonania następujących manewrów:

2.1 Manewry pod żaglami:

- zmiana kursu /odpadanie, ostrzenie/,
- zacieśniona cyrkulacja,
- zwrot przez sztąg,
- zwrot przez rufę,
- stawanie w dryf,
- alarm „człowiek za burtą”,
- dojsście do boi,
- odejsście od boi,
- stawanie na kotwicy,
- zejście z kotwicy,
- odejsście od nabrzeża,
- dojsście do nabrzeża,

2.2 Manewry na silniku:

- - zmiana kursu,
- zacieśniona cyrkulacja,
- odejsście od nabrzeża,
- dojsście do nabrzeża,
- alarm „człowiek za burtą”
- dojsście do boi,
- odejsście od boi,
- stawanie na kotwicy,
- zejście z kotwicy,
- holowanie pojedynczego jachtu.

3. Prace bosmańskie:

- umiejętność wiązania podstawowych węzłów żeglarskich: prosty, ratowniczy (dwa sposoby), knagowy, ósemkowy, refowy, szotowy, flagowy, różkowy, sztyk, wyblinka, cumowy żeglarski, buchta,
- podstawowe naprawy osprzętu i instalacji jachtowych.